

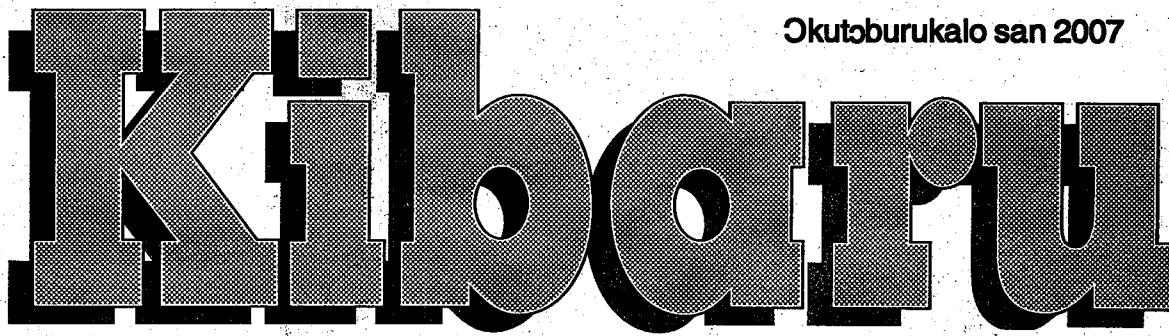
BAKURUBASANNI

(nimɛrɛ 12 songɔ)

Mali kono = Dɔrɔmɛ 300

Afiriki kono = Dɔrɔmɛ 600

Jamanan wɛre = Dɔrɔmɛ 1000

Kunnafoniseben bota kalo o kalo. BP: 24 Téléfoni : 221-21-04. Bosola Bamako-Mali. San 35nan boko 429nan A songɔ : dɔrɔmɛ 15

Modibo Sidibe, minisirijemogɔ kura

Minisirijemogɔ koro Usumani Isufi Mayiga ye walān seme a ka gōferenaman bee lajelen tɔgo la alamisadon setanburukalo tile 27. O duguje juma kalo tile 28, jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye Modibo Sidibe Sugandi ka ke minisirijemogɔ kura ye. Ale tun ye jamanakuntigiso sekereteri zenerali ye. A tun be minisirijoyɔrɔ fana na.

Modibo Sidibe bangera Bamako san 1952 nowa burukalo tile 7. A ya ka kalan kunkɔlo ke Bolibana Iakoliso la san 1958 ka se 1969 ma. Ka Lise Pɔrosiperi Kamara ke san 1970 ni 1972 furancew la. Ka sannayelenkalanw ke san 1972 ni 1976 ani san 1978 ni 1983 la.

Dipulɔmu caman be Modibo Sidibe bolo; a ye joyɔrɔ caman fana ke. San 1978, Modibo Sidibe kera Bamako polisiso fɔlo komiseri ye, ka laban ka ke Senu pankurunjiginyɔrɔ polisiso komiseri ye. O ko a kera minisirisolabaara damineniye Modibo Sidibe fe.

Kunnafo surun

Musokonoma saya : Banki monjali ni ONU y'a jira u ka seereyasében kono, ko bère t'a la ka bo musokonomasaya ja san 1980 ni bi ce. Keme sarada la a saya 99 be ke faantanjamanaw na. K'a ta san 1950 na ka se 2005 ma, kemesarada la 1 doron de bora musokonoma hake sata la dije kono. Lanini min bolodalen don, n'o ye musokonoma sata hake tilalen 4 ye, ka 3 bo o hake la yanni san 2015 ce, o tene se ka sabati ONU ni banki monjali ka jate la.

Minisirijemogɔ Modibo Sidibe

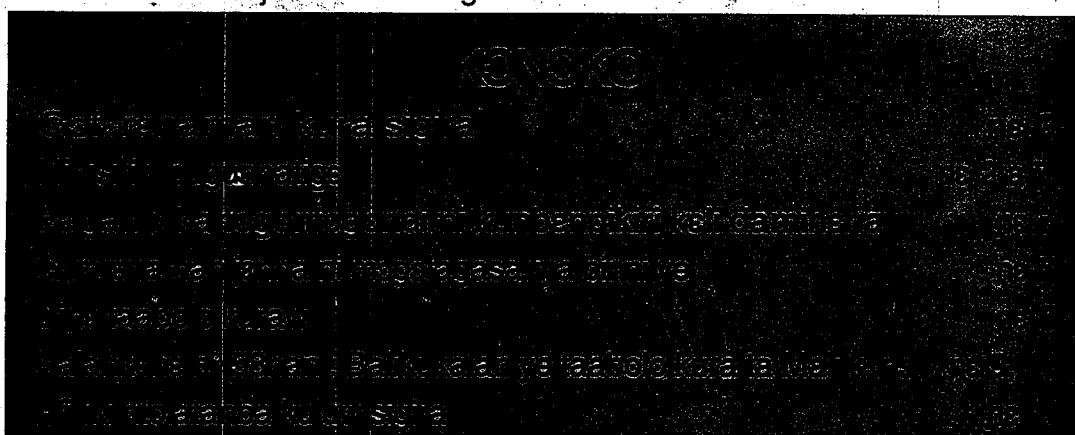
San 1984, Modibo Sidibe kera lakana minisiriso sorodasiw ka nemogojekulu kuntigi ye. San 1986 ni 1983 furancelā, a kera lakana minisiri laadibaa ye. San 1989 ni 1991 furancelā, a kera lakana minisiriso nemogojekulu kuntigi ye. San 1991, a kera jamanan kono basigili minisiriso nemogojekulu kuntigi ye. O san kelen na a kera jamanakuntigiso

nemogojekulu kuntigi ye. O kera Amadu Tumani Ture ka furancelafanga kono na. Modibo Sidibe ka minisirijoyɔrɔ daminen na kan.

San 1993 la, Modibo Sidibe kera kene yako, nɔgɔndemɛ ani mogokorobaw ka minisiri ye. A y'o joyɔrɔ in ke siŋe 3 ka da nɔgon kan : nowanburukalo tile 7 san 1993, feburuyekalo tile 7 san 1994 ani zuluyekalo tile 22 san 1996. San 1996 setanburukalo tile 16, Modibo Sidibe kera Malin jamanan wɛre ce kɔnenabɔ minisiriy. Okera Alifa Umaru Konare ka fanga san duuru filanan kono na. Modibo Sidibe y'o joyɔrɔ in fana ke siŋe 3 ka da nɔgon kan : feburuyekalo tile 21 san 2000, san 2001 zuwenkalo tile 23 ani san 2002 marisikalo tile 19.

Amadu Tumani Ture kelen jamanakuntigiesan 2002 zuwenkalo tile 8, a ye Modibo Sidibe ke jamanakuntigiso sekereteri zenerali ye kalo tile 9. A be minisirijoyɔrɔ fana na. Atora o joyɔrɔ in na fo ka se a bilali ma minisirijemogɔya la. A furulen don, den 5 b'a bolo.

Dokala Yusufu Jara

Goferenaman kura sigira

Minisirinémogo: Modibo Sidibe

Baarako ani baaradege minisiri:

Ibarahima Njai

Keneyako minisiri: Umaru Ibarahima

Ture

Bololabaara ani Turisimu minisiri: Njai

Ba

Jamana kónokow ani marabolow

minisiri: Zeneralı Kafuguna Kóné

Baganmara ani mōnni minisiri:

Madamu Jalo Madeleni Ba

Kékankow minisiri: Mukutari Wani

Séné minisiri: Cémogó Sangare

Nafoloko, iziniko ani jago minisiri:

Madamu Ba Fatumata Néné Si

Kuranko, dugujukorofénw ani jiko

minisiri: Ahamedí So

Baarakéménko ani bolifenkow

minisiri: Ahamedí Jane Semega

Wariko minisiri Abu Bakari Tarawele

Basigi sabatili ani jamanadenw

Iakanani minisiri: Zeneralı Sajo

Gasama

Kalan kun filananw,

sannayélenkalansow ani jinini minisiri:

Amadú Ture

Lakana ani sorodasi kórow ka minisiri:

Nace Pileyá

Kalan kunfólów, balíkukalan ani

fasokanw minisiri: Madamu Sidibe

Aminata Jalo

Kékán malidewu ani Afíríki kelenya

minisiri: Badara Alu Makalu

Muso ni den ani denbaya ka jétaa

minisiri: Madamu Mayiga Sina Danba

Kunnafoi n'a temésira kuraw minisiri:

Madamu Jara Filance Jalo

Sigida ni lasaniyalı minisiri: Agatani Agi

Alasani

Goferenamanbaarako ani fanga

mabenni minisiri: Abudulu Wahabu

Berete

Hadamadenya Sabatili, négondemé ani

mogokorobaw ka minisiri: Seku Jakite

Sariya ani kiirkow minisiri: Maharafa

Tarawele

Soko, dugukolokow ani sigiyorow

labenni minisiri: Madamu Gaku

Salimata Fofana

Seko ni dónko minisiri: Mohamedí Eli

Mukutari

Denmisénw ani farikolojenaje minisiri:

Hamani Nangi

Goferenaman ka kumalasela ani

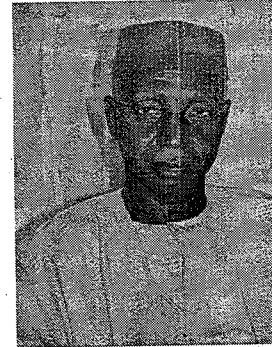
fangabolo tów ce minisiri: Madamu

Jabaté Fatumata Gindo

Minisiriw bugunnatige

• Ibarahima Njai

Baarako ani baaradege minisiri bangera Kayi san 1948 mèkalo tile 2. A kéra ADEMA Sekeretéri Zeneralı ye san 1994 ni 1999 waati la; a y'a némogo dankan

filanen ye kabini san. 1999; Bamako meriba meriya, a y'o ke san 1998 ni 2003 furancé la. Ibarahima Njai y'a ka kalan kunfólów ke Kayi Kaso san 1962 ni 1966 furancé la. Lakolikaramogow kalanyoro min bë wele Eniseki, a y'o ke Bamako Matematiki ni Fiziki Simi kalan na. A ye sannayélenkalan ke Faransi, Borido Iniwérisite la san 1983 ni 1987 furancé la. Lakolikaramogoya dönniya dipulomu caman b'a bolo. A ye kalan kunfólów kalanyoro filanen (sekonsikili) karamogoya ke Kayi ani Kéneba san 1970 waatiw la. A ye fiyentow kalanyoro IJA lakolikaramogoya fana ke Bamako. Akéra Mali fiyentow ka tonba «UMAV» némogo dankan ye. A kéra tonko ani yiriwali némogoba ye san 1993 ani 1995 furancé la. Ibarahima Njai welela baarako ani baaradege minisiriya la k'a to ANPE némogoya la. O ye cakéda ye min nesinnen bë baarako ma Mali kóno. Ibarahima Njai furulen don, den 4 b'a bolo.

• Umaru Ibarahima Ture

Keneyakow minisiri kura Umaru Ibarahima Ture tun san 3 ye nin ye Baganmara ani mōnni minisiriya la. A bangera Gundamu san 1957 zuluyekalo tile 17. A y'a ka kalan kunfólów ke yen san 1971 ni 1975 furancé la, kalan bolofara min bë wele Filolétiri, aye Baki soro o kalan na Tumutu Lisela san 1977 ka se

1978 ma. Lakolikaramogoya kalansoba min bë Bamako n'o ye «ENSUP» ye, a yédu gukolokalan

ni tariku dönniya soro yen san 1984.

Cakéda min nesinnen bë balodese kubenni ani gelyea ka teli ka marabolo minnu soro, Umaru Ibařahima Ture kéra o némogo ye san 1992 fo ka se san 2002 ma. San 2002 okutoburukalo ni san 2004 awirilikalo furancé la a kéra dunkafa sabatili minisiri dankan ye. Politikiko ni sendikako dönniya b'a la; k'a damine san 1993 la ka se san 1999 ma, a kéra ADEMA komité Sekeretéri Zeneralı ye Madinekura; ka laban ka ke yen ADEMA Susékison Sekeretéri Zeneralı dankan ye. Umaru Ibarahima Ture yélémanen URD la, a kéra o némogo dankan filanen ye san 2003. San 1978, a tun ye Tumutu Lise lakolidenton konenabola ye.

Umaru Ibarahima Ture bë tubabukan, larabukan, angilekan, bamanankan ani songoyi fo. A furulen don, den 5 b'a bolo.

• Njai Ba

Bololabaara ani Turisimu minisiri ma bo a joyoro la. A bangera Kayi san 1952 utikalo tile 15. A y'a ka kalan kun filanen ke Bamako Lise Badala la ka Baki soro san 1972 filo ni tubabukan dönniya la. A ye angilekan dönniyaba sannayélenkalan wé san 1974 ni 1978 furancé la. Politikiko ni sariyakow dönniya, a y'olu fana soro san 1980. Njai Ba ye cakébabaw maracogo numan kalan ke san 1984. A

sannayélenkalan bëkéra Faransi. Negesow ni motow bë dilan izini min na n'o ye IMASI ye, Njai Ba k'er'o némogo dankan ye san 1985 fo ka se 2002 zuwenkaloma. O

san de la a kéra Bololabaara ani Turisimu minisiriye. CNID tondendon; a b'o sekeretéri zeneraliya la kabini san 1997.

Njai Ba bë tubabukan, fulakan, bamanankan ani angilekan fo. A furulen don, den 4 b'a bolo.

• Zeneralı Kafuguna Kóné

Fanga ani marabolow minisiri ma bo a joyoro la. Furancéla fanga kónona de la

Lakana minisiri tun don. N'o te kabini san 2002 ale ye Fanga ani marabolow minisiri ye. A bangera Furu Kajolo mara la san 1944. A y'a to Bamako Lisetekiniki la ka yelema «EMIA» la sorodasiya kama san 1967. A joyorobonyana kosebe beejfanga soroli la san 1991. O y'a soro sorodasi minnu be kele ke duguma, olu nemogo don. Para mogo don, Jikoroni sorodasiw nemogo tun don. A kera EMIA ani Kulukoro sorodasikalanyoro nemogo ye; ka ke Gawo mara sorodasiw nemogo

ye. A ye sorodasi nemogoya caman wewre ke fo. ka se zandarama w nemogoya ma.

Kafuguna Koné kera Mali ka lasigiden ye Siniwajamana na san 1992. A

koseginnen Mali la, a kera woteko jenaboba ye san 2001. Medayi 4 b'a bolo. A furulen don, den 6 b'a bolo.

• Madamu Jalo Madeleni Ba

Baganmara ani monni minisiri bangera Moti san 1951 okutoburukalo tile 16. A ye Baki soro musomanniw ka Lise la «Lise Notoro damu dinizeri», nimafenw kalan dönniya soroli la san 1968 ni 1972 furance la. Kanafoloko kalan ke ENA na san 1976; o san kelen na, a bolo donna forobabaarala. San 1988 ni 1992 konona na, Madamu Jalo Madeleni Ba kera Bamako nafoloko

cakeda nemogo ye. San 1992 ka se san 1994 ma, a ye baara ke duwa ne nemogoyaso la; ka baara ke Mali jagoko nemogoyasola san 1999 ni 2003 furance la. Kabini o san 2003, a kera laadibaa ye iziniko ani jago minisiriso la. A ka baara fanba tun nesinnen be kokanjago konew ma.

Madamu Jalo Madeleni Ba be tubabukan, ani angilekan fo; a furulen don, den 3 b'a bolo.

• Mukutari Wani

Mali ni jamana wewre ce kojenabò minisiri

ma bo a joyoro la. Kabini san 2004 a be nin joyoro in na. Mukutari Wani bangera Bidi Bajangara mara la san 1955 okutoburukalo tile 11. Aka kalan kunfolow to kera Kayi san 1973, ka na Lise Asikiya Mohamedi ke Bamako. A ye sariyakow ani jamanaw ni jogon ce kojenabò sannayelenkalanw ke Dakaro, ka taa otto dafa Faransi. San 1982, Mukutari Wani bolo donna forobabaara la. K'a damine san 1982 la ka se san 1986 ma, a ye baara ke Malinijamana were ce kojenabò minisiriso la, goferenaman togolaso sekeretariya laadibaaya kofe. San 1986 ni 1988 konona ma, a kera minisirinemogo laadibaa ye; ka ke jamanakuntigiso sekereteri nemogojekulu kuntigiye ani ka ke jamanakuntigiso laadibaa ye san 1990 ni 1991 furance la. San 1991 - 1992, Mukutari Wani kera Amadu Tumani Turelaadibaaye furancelafanga konona na. San 1992 to la, a labanna ka ke minisirinemogo laadibaa ye. A taara ENA ke Pari san 1992 - 2003 konona na. A koseginnen, a kera laadibaa ye politikko nasiraw la Mali ni jamana wewre ce kojenabò minisiriso la. San 1995 fo ka se san 2002 ma, a kera Mali ka lasigiden ye ONU na. A be wele minisirija la tuma min na san 2004, o y'a soro Mali ni jamanaw ni jogon ce kojenabò cakeda nemogoba don. Medayi kelen be Mukutari Wani bolo; a be tubabukan ani angilekan fo; a furulen don, den 3 b'a bolo.

• Cemogo Sangare

Sene minisiri bangera san 1957 Sanankurunin Buguni mara la. A y'a ka kalan kunfolow ke Manankoroani Garalo lakolisowla, ka na Lise Asikiya Mohamedi ke Bamako san 1974-1977. A ye sannayelenkalan ke Mousiki Irisijamana na, dugukolow jaw dilanni ani sanfelaw fotow tali kalansoba la. O kalan dogitora b'a bolo. A koseginnen Malila, a kera ENI lakolikaramogo ye. San 1991 ka se 1992 ma, Cemogo Sangare kera o kalanyoroba in nemogo dankan ye. San 2003 a kera faso togolayorow ani dugukolokow minisiriso laadibaa ye. San 2006 a kera

Bamakon'a laminisigidaw jaw dilanbaaw kuntigi ye.

Politiki nasira la, Cemogo Sangare kera tonden ye MIRIA ni ADEMA na. A ye depiteya ke san 1992 ka se san 1997 ma. San 1994 ni 2001 konona na, a kera MIRIA kojenabola ye, ka laban ka k'sekretéri zenerali ye. A bora oton in na ka don ADEMA na. San 2004 zanwuyekalo la a kera o sekretéri zenerali dankan ye.

Cemogo Sangare be tubabukan, bamanankan ani irisikan fo, a furulen don, den 3 b'a bolo.

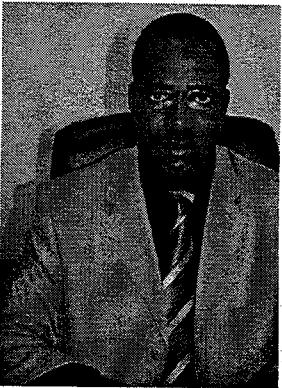
• Madamu Ba Fatumata Nene Si Nafoloko, iziniko ani jagominisiri bangera Kayi san 1957 zuluyekalo tile 3. A y'a ka kalan kunfolow ke yen, ka n'a kun filanan ke Bamako, musomanniw ka Lise la. Sisan o kalanso in be wele Lise Ba Aminata Jalo. A ye nafoloko sannayelenkalandoké Dakarosan 1985, ka laban ka taa doweré ke Lamerikenjamana na san 1993. Nafoloko dipulomu min be wele MBA; a y'o soro y... e... n

Madamu Ba Fatumata Nene Si kera Djene waribonba (Banki monjali) nemogojekulu laadibaa ye Wasintoni san 2002 waati la. Akeralarabujamanawni Afirikifarajela ka kenyereye cakedaw yiriwali kojenabola ye o banki kelen in na san 1999 ni 2002 konona na; ani ka ke banki monjali ka wariko jateminebaa ye san 1998 ni 1999 konona na.

Madamu Ba Fatumata Nene Si kera tajiko cakeda Elifu kojenabola ye Moritani san 1993 ni 1998 furance la. A kera

nansarajekulu ka na foloko njenaboba fana ye Abijan. A yere ye gafe caman seben nafoloko kan.

Madamu Ba Fatumata Nene Si be tubabukan, fulakan, angilekan ani bamanankan fo.

Kunnafofiw

• Ahamed So

Kuranko, dugujukorofenwani jiko minisiri si hake be san 54 na. Donniya min nesinnen be tasuma perenperenfénwma, a y'o sannayelenkalan ke Faransi san 1983. San 4 o kofe a ye nafoloko donnakarili dogitora soro.

Nansarajekulu ani Afiriki ni Pasifiki ni Karayib u jamanaw ce tonba min be wele «UE-ACP», n'a nesinnen be cakedawyirivali ma, Ahamed So

ye nemogoyacaman kotonba konoka ta san 1992 la ka se san 2005 ma. San 2005, a kera «CDE» cakeda yere nemogoba ye fo ka se utikalo salen in ma.

Cakeda min be Faransi n'a be wele «SEED», Ahamed So kera nafoloko penabobaa ye yen san 1986 ni 1992 furance la. A y'a to o cakeda in na ka Nizeri kuranko porozeba do laadibaaya ke san 1999 ni 1992 konona na, ani ka nansarajekulu ka komison «DG VIII/B5» mago ne san 1986 ni 1999 furance la. A tun ye «SEMA-METRA» ka nafoloko penabobaa fana ye Faransi san 1983 ni 1985 konona na.

Ahamed So ye gafe do seben kuranko geleyaw kan. A furulen don, den 3 b'a bolo.

• Hamed Jane Semega

Baarakeminenko ani bolifenkow minisiri san 5 tun ye nin ye Kuranko, dugujukorofenw ani jiko minisiriya la. Hamed Jane Semega bangera Dakaro

san 1962 awirilikalo tile 19. A y'a ka kalan kunfolow ke Joron lakoliso la; ka taa a kun filanan damine Kayi, ka seginkan' alaban Joron Lise la kokura san 1983. Hamed Jane

Semega ye Bamako ENA ke sariyakow donni soroli la. Kalanbolofara min fana nesinnen be dugujukorofenko ma, a y'o

fana ke yen. Mali la, Kanada ka cakeda min nesinnen be dugujukorofenw ninini ma, Hamed Jane Semega kera o nemogo ye san 1990 ni 1992 furance la; ka ke «USM» nemogo ye san 1992 ni 1994 konona na, ka ke Golideni Sitari nemogo ye san 1994 - 1997 ani ka k' bolofara do nemogo ye Afiriki tilebinyanfan na cemancebolo togo la.

Tuma min na Hamed Jane Semega be wele ka ke Kuranko minisiri ye san 2002 zuwenkalo la, a tun be baara ke dugujukorofenko porozew ye. A furulen don, den 3 b'a bolo.

• Abu Bakari Tarawele

Wariko minisiri te mogokura ye minisiriya la. Goferenaman temenen in na, a tun be nafoloko ani wariko minisiriso kunna. Sisan nafoloko bora a ka baara la ka fara iziniko ani jago minisiriso ta kan. Abu Bakari Tarawele bangera Bamako san 1952 feburuyekalo tile 18. A y'a ka kalan kunfolow ke Bolibana lakoliso la san 1970; ka kun filanan ke Lise Asikiya Mohammedi ani Lise Badala la; Filo donniya Baki

sorelen, a taara sannayelenkalanw ke Faransi, ka Iniwrisite 3 nafoloko donniyaw sorasan 1978 ni 1985 furance la. Kalanw kuncelen, a ye Hadamadenya sabaticogo numan karamogoya ke Eremu Iniwrisite la Faransi, ka laban ka nafoloko karamogoya ke ka fara o kan o Iniwrisite kelen in na. Abu Bakari Tarawele koseginnen Malila, a kera ENA karamogo ye sanni a ka bila lenpoko penaboli la san 1986. San 1990 desanburukalo ni 1992 zuluyekalo furance la, a kera lenpoko nemogodankan ye. K'a ta san 1992 la ka se 1994 ma, a kera nafoloko, wariko ani pilan minisiriso nemogojekulu kuntigi ye. San 1994 awirilikalo, a kera kenyereye baarakela ye foroba nafolokow bolodali la, fo ka se a weleli ma minisiriya la san 2004 mekalo la. Abu Bakari Tarawele furule don, den 3 b'a bolo.

Zenerali Sajo Gasama

Jamana basigili ani hadamadenw lakanani minisiri fana te mogo kura ye

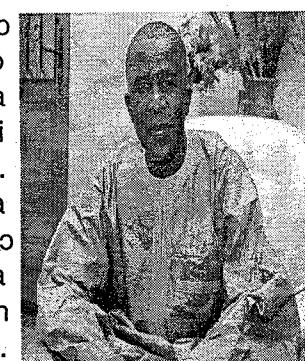
goferenaman na. Sajo Gasama bangera Gori san 1954 Yelimani mara la. Ay'a ka kalan kunfolow ke Gori ani Yagine; k'a kun filanan ke Banankoro Lise la ka Baki soro matematiki kalanw na san 1974. A ma san 2 dafa lakolikaramogow

kalansoba «ENSUP» la, a donna sorodasiya la EMIA la Kati san 1975 ni 1978 furance la. A kera koloneli ye san 1997, ka ke zenerali ye san 2005. Sajo Gasama welela minisiriya la san 2004, k'a to sorodasiw kintigiya la. A ye sorodasikuntigiya dipulamu soro Mosiku Irisijamana na san 1978 ni 1983 furance la. A ye sorodasiw ka sannayelenkalansoba 3 ke Faransi ka tila olu la san 1998.

Sajo Gasama koseginnen fasola, a kera karamogo ye EMIA la, ka laban ka sorodasi nemogoya caman ke. Garadiw kintigiya san 1993 ni 1994 konona na, sorodasi minnu be kele ke duguma olu nemogoya san 1995 ni 1999, fo ka taa se Mali sorodasiw nemogo dankanya ma san 2000 ni 2001 konona na. Medayi 4 be Sajo Gasama bolo. A be tubabukan, marakakan, bamanankanani irisikan fo; a furulen don, den 8 b'a bolo.

• Amadu Ture

Kalan kun filananw, sannayelenkalanw ani ninini minisiri bangera Bamako san 1947 feburuyekalo tile 17. A ye Baki soro Lise Asikiya Mohammedi la san 1968, ka ENSUP ke san 1972. A kera kanko donniya nemogo demebaa y'o kalansoba in na san 1972 ni 1995 furance la. Amadu Ture y'a ka dogitora soro ninini na bamanankan kumasenw kan.

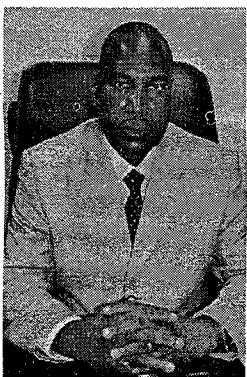
A welela ka ke kalan kun filananw, sannayelenkalanw ani ninini minisiri ye k'a to lakolikaramogoya la «FLASH» la. Faransi cakeda min nesinnen be

jeñogonya ma seko ni dɔnko ani fœrew sira fœ, n'a bœ wele «ACCT», Amadu Ture n'olu bolo bœ jøgon bolo a ka ca ni san 10 ye. A kera ENSUPlakolikaramogo ye, a kera kalanko minisiri laadibaa fana ye, oy'a sorœ a ye baara ke DNAFLA la ka teme.

Amadu Ture ka gafe sœbenné hake ye 4 ye; a bœ tubabukan ni angilekan fœ. A furulen don, den 4 b'a bolo.

Nace Pileya

Lakana ani sorodasi Kœrow ka minisiri bangera san 1953 waatiw la Mutige, Kemasina mara la. Nace Pileya y'a ka kalan kunfœlow ke Sayiani Kemasina, k'a kun filanan damine Seware Lise la. A ye Baki fœlo sœro Marakala Lise la, ka Baki filanan sœro Lise Badala la Bamako. Nace Pileya ye ENA ke san 1976. O san kelen na, a ye baara ke Sikaso gofereneri kerefe. Okofe a kera Ansongo komandan dankan filanan ye, ka ke Kulukœro ani Yanfololila komandanw dankan fœlo ye. Nace Pileya labanna ka ke Kulukœro ani Tumutu sœrekiliw komandan ye. A ye baara ke Segu ni Moti ani Kayi komandanw fana kerefe. A ye Kayi mara gofereneriye ke san 2002 ani 2004 furance la. Nace Pileya kera Bamako gofereneriye san 2006 zanwuyekalo la. A

tora o joyœro in na fo ka se a weleli ma goferenaman na san 2006 zuwenkalotile 3denmisœwanifarikolonenaje minisiriya la.

Nankuman Keyita min tun ye Sigida ani lasaniyali minisiri ye, o kelen ka walan semœ, o ka minisiriya joyœro farala Nace Pileya ta kan san 2000 mœkalo tile 3. Nace Pileya bœ tubabukan, angilekan ani bamanankan fœ. A furulen don, den 7 b'a bolo

• Madamu Sidibe Aminata Jalo

Kalankunfœlow, balikukalananifasokanw minisiri kera nafoloko sannayœlenkalansoba lœkolikaramogo ye Bamako. Ale de kera muso fœlo ye k'a kanbo Mali jamanakuntiya nofœ san 2007 zuwenkalola. A bangera san 1956 nowanburukalola Bamako. Ay'a ka kalan kunfœlow ke Notorodamu dinizeri la

Bamako san 1962 ani 1973 furance la, ani k'a kun filanan damine yen. A taara o to laban Dakaro Lise Jœni Kenedi la san 1977. Madamu Sidibe Amihata Jalo ye Iniwœrisite ke Pari san 1982 la dugukolokalan ani sigidaw labencogo

numan na. O kalan in dipulomu DEA b'a bolo a dogitora b'a bolo. San 1985 ni 2007 furance la, Madamu Sidibe Aminata Jalo ye joyœro caman fa Mali kœnœ an'a kœkan. Politikiton min bœ wele REDD, o ñemogoba don. A furulen don, den 3 b'a bolo.

• Badara Aliyu Makalu

Kœkan malidenw ani Afiriki kelenya minisiri bangera Bamako san 1948 setanburukalo tile 23. A y'a ka kalan kunfœlow ke Madinœkura san 1957 ani 1961 furance la; k'a kun filanan ke Lise Asikiya Mohamedi la san 1961 - 1968. Ka sannayœlenkalanw ke Alimanijamana na san 1968 ni 1983 furance la musoya banawdœnniya kan. Badara Aliyu Makalu ye baara ke Alimanji ni Faransi, sanni a ka na Gabiriyeli Ture dogotoroso la. San 1991 - 1992, a kera kœneyako minisiriye ñemogojœkulu kuntigye. A kera US-RAD biroba ñemogobo ye san 1991 fo ka na se a ka minisiriya ma. Badara Aliyu Makalu furulen don, den 3 b'a bolo.

• Madamu Mayiga Sina Danba

Muso, den ani denbaya ka netaa minisiri ye sariya dœnbaa nana ye. A bangera Ñœren san 1957 nowanburukalo tile 16. A ye kalan ke ENA na san 1985. Cakœda minnu nesinnen bœ yiriwali ma, Madamu Mayiga Sina Danba ka baara fanba kera olu la. San 1990 ni 1994 furance la, a kera «AFOTEC - Mali» ñemogoba ye Dakaro; o ye dijœ foroba cakœda do ye. San 1995, a kera Mali kœnœ demedonjœkulw ka cakœda «CCA - ONG» ñemogoye. A kera demedonjœkulw

AFAD fana ñemogœ ye. Madamu Mayiga Sina Danba welela minisiriya la k'a to bololabaara ani turisimum minisiriye ñemogojœkulu kuntigya la. A furulen don, den 4 b'a bolo.

• Madamu Jara Mariyamu Filance Jalo Kunnafoniw n'a temesira kuraw minisiri bangera san 1955 zuwenkalotile 28 Moti. A ye baara ke «BAD» la Tinisi, Tinizi faaba la, Afirkubabukanfjamaw ka jurukow ñenaboli la. San

1984, banki min bœ wele Sitibenki NA, a ye baara k'ola Kœdiwari. O sannayœlema a kœseginna Afiriki yiriwali banki la n'o ye BAD ye. Madamu Jara

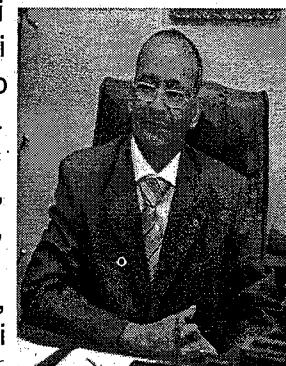

Mariyamu Filance Jalo y'a ka sannayœlenkalanw ke Abijan ni Faransi bankilabaara donniyaw sœroli la.

• Agatamu Agi Alasani

Sigida ani lasaniyali minisiri bangera Gavo san 1958 waatiw la. A ye Baki sœro san 1979, ka Katibugu «IPR» ke san 1983. A y'a ka sannayœlenkalan ke Faransi sigidaw yiriwali kan.

Agatamu Agi Alasani ye baara ke Kulukœro ni Bœremu. A ye joyœroba fa lafiya donnna na Mali kœnfela la. A kera ladibaa yesan 2000 la jamanakuntigiso la. San 2002, cakœda min nesinnen bœ Bajoliba topotoko numan ma, a kera o ñemogoba ye. Agatamu Agi Alasani kera sigida ani lasaniyali minisiri ye k'a to o joyœro in na. Medayi fila b'a bolo, a bœ tu b a b u k a n , t a m a s e k i , songoyi,

I a r a b u k a n , bamanankan ani angilekan fœ. A furulen don, den 5 b'a bolo.

• Abudulu Wahabu Berete

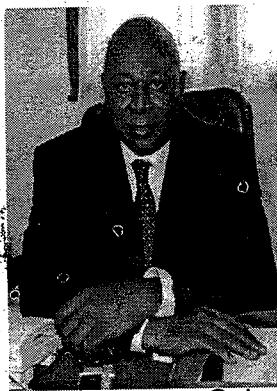
Goferenamanbaara ani fanga mabenning minisiri Abudulu Wahabu Berete bangera Sikaso san 1953 utikalo tile 8. A y'a ka kalan kunfolow ke Segu san 1969; k'a kun filanan ke Lise Badala la Bamako san 1972. Ka sannayelenkalan ke saniyakow kan Faransi san 1985. Abudulu Wahabu Berete ye baara ke Dakaro sannayelenkalanso do la sariyakow kan, k'a ta san 1979 la ka se 1985 ma. San 1985, a kera Mali sariyakow i niwrisite karamogo ye. Cakeda minnu be wele «UNIDROIT», «UNIDA» ani OHADA», Abudulu Wahabu Berete baarakenjogon kera olu ye; URD tondenden. Muso 2 b'a kun, den 9 b'a bolo.

• Seku Jakite

Hadamadenya sabatili, nognedeme ani mogokorobaw ka minisiribangera Bamako san 1964 zuluyekalo tile 19. A y'a ka kalan kunfolow ke Misira Iakoliso la, k'a kun filanan ke Lise Buyaki Fadiga la san 1983. Ka nafoloko kalan ke ENA na san 1987. Dipulomu min be wele MBA, a y'o soro Kanada, san 2003 ni 2005 furance la. Nafoloko nedonbaa don. A ye baara ke sigida yiriwali minisiriso la san 1991 - 1993 la, ka baara ke jamana fanga an basigi minisiriso la san 1993 - 1997. Seku Jakite kera Hadamadenya s a b a t i l l , nognedeme ani mogokorobaw ka minisiri ye k'a to «AMADER» baarakenafo konna. A be tubabukan ni angilekan fo. A furulen don, den 4 b'a bolo.

• Maharafa Tarawele

Sariya ani kiirkow minisiribangera Direyi, san 1953 zuluyekalo tile 21. A y'a ka kalan kunfolow ni filanan ke san 1967 ni 1971 furance la. Ka hadamadenya dönni

sannayelenkalan ke Faransi san 1980. A taro goferenamanbaara la san 1991 zuluyekalo tie 22. Minisiriso min tun nesinnen be baaroko ani basigi sabatili ma, a kera laadibaa ye yen.

San 1994

desanburukalotile 22, Maharafa Tarawele kera Goferenamanbaara, fanga mabenning minisiri sekeretizerinali ye. A toro o joyoro inna fo ka se a keli ma Sariya ani kiirkow minisiri ye. Medayi fila b'a bolo; a be tubabukan, angilekan ani Esipajoli fo. A furulen don, den 3 b'a bolo;

• Madamu Gaku Salamata Fofana

Soko, dugukolokow ani sigiyorow labenni minisiri bangera Kayi san 1956. A ka kalan kunfolow kofe, a nana Lise Ba Aminata Jalo ke Bamako san 1977. A ye ENI ke san 1981 ka sojo yamaruyaseben soro. Cakedaba w topotoko numan a y'o dipulomu fana soro san 1996.

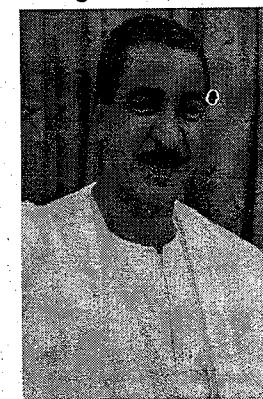
Madamu Gaku Salamata Fofana bolo donna forobabaara la san 1981, ni Bamako Lisetekimiki lakolikaramogo ye. Cakeda min nesinnen be bololabaara ani baaroko ma Mali kono, a ye baara ke yen san 1992 ni 2001 furance la. A kera Afiriki kono m u s o dönniyabatigw ka jekulu nemogo ye san 2000 ni 2003 konna na. K'a damine san 2004 zuwenkalo la fo ka se a weleli ma minisirija la, laadibaa tun don soko anisigidaw labenni minisirisola. Madamu Gaku Salamata Fofana be tubabukan, angilekan ani bamanankan fo. A furulen don, den 4 b'a bolo.

• Mohamedi Eli Mukutari

Seko ni dönto minisiri bangera Alimusitarati san 1948 waatiw la Buremu serekili la. A y'a ka kalan kunfolow ke Buremu san 1957 - 1967 furance la. Lakolikaramogo kalanso min be Direyi, a y'o ke san 1967 - 1968. Ka

sannayelenkalan ke denmisennin hakili n'a ka mogoya kécogo kan Mosiku, Irisijamana na san 1968 - 1969. A kera denmisenyakow karamogo ye Tomijan, ka laban ka ke laadibaa ye denmisenyakow ni farikolonejaje nemogoyaso la Kayi san 1973 - 1978. Cakeda min nesinnen be dönnikelaw ni aritisiv ka hakew lakanani ma u ka baaraw kan, n'a be wele nansarakan na ko «Duruwadoteri», a kera o nemogo dankan ye san 1985 ka se 1988 ma. Fanga filanan konna na fangabonda mintun be wele nansarakan na «BEC», Mahamedi Eli Mukutari kera o sekeretariya nemogojekulu kuntigi ye. San 1992, a kera jamana fanga ani basigi sabatili minisiriso laadibaa ye.

San 2003, a kera minisiri nemogo laadibaa ye. Mohamedi Eli Mukutari ye sariyakow dönniya sannayelenkalan ke Pari. A be tubabukan, larabukan, surakakan, songoyi, bamanankan, tamaseki ani angilekan fo. A furulen don, den 4 b'a bolo.

• Hamani Nangi

Denmisewani farikolonejaje minisiri bangera Kayi san 1952 zuwenkalo tile 6. A y'a ka kalan kunfolow ke yen san 1970; k'a kun filanan ke Bamako san 1979. A ye sannayelenkalan ke Dakaro ni Faransi nafoloko dönniyaw kan. Hamani Nangi koseginnen Mali la, a kera Mali yiriwalibanki «BDM» nemogo dankan ye san 1981 ni 1989 furance la. San 1989, a kera nafoloko ni jago minisiriso nemogojekulu kuntigi demebaa ye. O san kelen na fo ka se san 1994 ma. A ye baara ke tajiko cakeda «Mobili oyili» ni «Elifu» la. San 2005, Hamani Nangi kera mobilifeereyoro do nemogoba dankan ye Bamako. Mali basketiko

federason nəməgə don kabini san 1999. Afiriki basiketiko federason nafoloko jekulu nəməgə don; wa kabini san 2001, abətajikocakedawka jekuluba sekereteri zeneraliya la. Hamani Nangifurulendon, den 4 b'a bolo.

• Madamu Jabate Fatumata Gindo

Goferenaman ka kumalasela ani fangabolotowce minisiri bangera Seware san 1973 zuwenkalo tile 28. A y'a ka kalan kunfowl ke Bulukasunbugu lakoiso la Bamako; k'a kun filanan ke Lise Asikiya Mohamedi la. A ye ENA ke san 1996, ka cakedabaw (anterepirizi) labaaracogo numan yamaruyasseben soro. Lakoli kofe, Madamu Jabate Fatumata Gindoye yerelafaamuyakanan caman ke san 1993 ni 2003 furance la. A ye baara ke bololabaara ani baarako cakeda la k'a ta san 1998 na ka se san 2001 ma. Cakeda min be wele ANPE n'a nesinnen be baarako ma Mali kono, a y'o fana ke san 2005 ni 2006 konna na. Kabini san 2003, Madamu Jabate Fatumata Gindo ye faantanya keleli baaraw kuntigi ye. Politikiton min be wele RND, o sekereteri zeneralidom. Afurulen don, den 1 b'a bolo.

Kunnafon surunw

- Sunogo; Hadamaden si hake tilalen 3 ye, a b'o tila 1 bee ke sunogo la. Mogo min si hake danna san 60 la, o ye san 20 ke sunogo la.

Sunogo de be farikolo ni hakili lafiya, ka kene ya jiidi. O n'a ta bee, dōw t'a dōn ko nafa be sunogola. Ab'olu kono ko sunogo ye cintanya ye. Mogobee n'a sunogocogo don. Do ta kuntaala ka jan do ta ye.

- Ka kilo 61 ani garamu 700 kora ni tulofura ye. Pakisitanka min be wele Zafari Gili, o ye negekurunba do kora n'a tulofura ye. Negekurun in girinya ye kilo 61,7 ye. Ce in yere girinya ye kilo 90 ye. A y'a kora ka bo dugu la ni santimetere 10 ni dōonin ye. Zafari Gili tun ye juru siri negekurun na, k'o kun siri a tulofura la.

Goferenaman jenna ni mogofagasariya binni ye

Mogofagasariya ye kojugubakelaw nangicogo sanfedan ye. Sariya min tara san 2001 utikalo tile 20, o sariyasen 4nan b'a jira ko kojugubakela be nangi nin cogoya ninnu na : fagali; si kaso walima san 5 fo san 20 datugukaso.

A sariyasen 11nan b'a jira ko ni mogo min nangira ko a ni fagali ka kan, mugu be ci a la k'a faga. Kuma caman be mogofagasariya nofe; a binni ka di mogo dōw ye; a man di dōw fana ye. Kuma la tige te ban, bee n'a hakillia don.

Dige bilama koni kono, mogo minnu sago ye mogofagasariya binni ye, o b'a la ka sebekoro caya a san 30 ye nin ye. Jamana 192 minnu be ONU tonba, kono, 112 ye mogofagasariya bin, walima u te mogo faga tuguni. Afiriki kono jamana 14 ye mogofagasariya bin. Jamana minnu ma mogofagasariya bin folo, nk'a n'u te mogo faga bilen, Mali b'olu la. Hali ni sariya be mogo dōw nangi k'u ni fagali ka kan, mogo fagasariya famana ka waleya Mali kono. San 1980 utikalo tile 21 be Mali ni mogofaga ce sariya fe. Mugu cira olu la. U tun nangira k'u ye fagali ke

ani ka sonyali ke ka maramafew to u bolo. Oni bice, sariya b'a jira ko mogo ninnu ni fagali ka kan, jamanakuntigi be laban ka hine u la, k'u ka bila u si kaso la. Nin b'a jira ko jamana nəməgəw sago min ye hadamadenya lakanako numan ye, u t'a fe mogo si ka faga sariya fe, a ka kojuguba kelen bonya n'a ta bee. Hadamaden bee ni nənamaya ka kan, a ni hɔrɔnya ka kan, a ni lakana ka kan, a ka kan ka to a danbe fana na.

Jamana nəməgəw y'u kandi dije forobakenew kan, k'u be hadamadenya lakan, ka bee kelen-kelenna ka josariyaw labato, mogofagasariya binni b'o sementiya. Mogo nangilen Mali sariya fe k'a ni fagali ka kan, jamanakuntigi dɔrɔn de be se k'o kisi marifalafagali ma. O de koson Mali jamana kuntigi ka dantigelikorofow la san 2007 in setanburukalo tile 22, a y'a jira k'a b'ena a seko ke walasa mogofagasariya ka bin ka bo Mali sariyaw la.

Mogofagasariya binni poroze b'a jira ko sariya in binna, k'a nonabilala ni sikaso ye.

Dokala Yusufu Jara

Baganw ka fogonfogondimi kumbenpikiri keli damine

San 2007 / 2008 baganpikiri kanpani damine Adere Njai ka were la Manabugu, Cenfala komini na Kulukoro ni Bamako ce. Baganw ka fogonfogodimi kumbennibaaraw damine ni nəməgoya tun be minisiri nəməgə Modibo Sidibe bolo.

Sibiridon okutoburukalo tile 20 san 2007, Modibo Sidibe, Baganmara ni monni minisiri Madamu Jalo Madeloni Ba ani minisiri duuru were ka fara politikimogow ni baganko nədəndogotorow kan, nin bee tun be Manabugu. Kerenkerenneya la bagan minnu kodon, o ye misiw ye. Sanufeere ni koorifeere kofe, baganfeere be joyoro sabanan na Mali ka kɔkanjagofew na. Bagandogotorow ka tonba sekereteri zenerali y'a jira ko misi ye miliyon 7 ye, ba ni saga ye miliyon 15 ye, sisye ye miliyon 20 ye Mali kono. A tun nininen don san 2005 / 2006 baganpikiri kanpani na, kemesarada la bagan 80 ka se ka pikiri. O la, nini in sabatira.

Sisan wulikajow be kologeloya walasa ka baganw ka fogonfogodimi keli ka bo jamana kono pewu yanni san 2011 ce. A baaraw musaka be se sefawari miliyari 1 ani miliyon 300 ma. Jamana yere bema a jo n'o musaka in sarali ye.

Laje in senfe Manabugu, bagandogotorow ka kumalasela y'a nini sariya minnu be kenyereye bagandogotorow ka ketaw dantige, olu ka kalan bee k'a men; o b'a to minnu sanga binna, yelema ka don olu la. An be waati min na kenyereye bagandogotoro 141 be Mali kono yamaruya be minnu bolo ni kene dantigelen b'u ye, u ka baganw furake yen.

Amadu Omaru Jalo / Dokala Yusufu Jara

Dijne taabolo kuraw

Kibaru b'a kalama ko balikukalandenw ni balikukalankaramogow mago be kunnafoni caman were la, minnu te kalanje ni sebenni, jate, ani baaraadegekalanw ye. U mago be fen werew la dijnelatige taabolow kan, i'n'a fo dijne kuntilennabaw, a hakililabaw, a dönniyasirabaw, a politikisirabaw, a nafasorosirabaw, ani dowerew, minnub'a to hadamaden hakili juru be caani, a be se k'a yere nənabo, k'a yere bo ko la, ka ko dilan, a yere ka nafa, sigidalamogow ka nafa, jamana ka nafa ani dijne ka nafa kama. O de kama, an bena lawalebaro labanwe koba dow kan minnu kera dijne kono, n'olu kelen be ka dijnelatige taabolow dannatige bi, ka demokarasi, siyansi n'o ye dönnije ye ani nafolo sigi dijne kunna bi. Jamana si te dijne kono bi min be se k'a yere tanga pepewunin fangaboloba saba ninnu ka mara ma : demokarasi, siyansi ani nafolo, k'a nini k'i b'u nənabilwa walima k'i b'u bali, walima k'i b'u josi ka bo yen. Seminbejamanawye, oyejamanadenw ka se ka kalan, ka faamuya caman soro demokarasiko, siyansiko ani dijne nafolokow la, ka se ka baara ke n'u yere hakililaw ye, hakilila minnu be tali ke u ka danbew la, u yiriwacogo an'u ka seko ni döñko yiriwacogow, ka lakana ni basigi sabati. Ni jamana min ma son k'a ka jamanaden fanba kalan walima n'a ma se, jamanaden kelen-kelen ka kan k'a ka kalanko n'a ka kols ka kalanko ke wajibi ye a yere kan ani k'a wajibiya fanga kan, bawo fanga sigikun ye jamanadenw ye.

Dönnibagabaw ka wulikajo dijne kono

N'i ko hakilila, o be dönnibagabaw de kofo; N'i ko dönnibagabaw ka wulikajo, be b'a don k'o te senekeko ye, bololabaarakote, muguni kisekofana te. I ko miiri ni taasi, i ko kalimukala. I ko seben, i ko sebenni ni gafe. N'i ko dijne taabolo kuraw, i b'a soro taabolo köröw tun be yen. Taabolo köröw ye: dijne ani mansaya ye. Dijne meennna mansaya ka mara kono. Dijne fana yemansaya sinsin.

Mansaya ye mun ye? Mansake ka fanga, a be min boli a ka jamana kono, a sago la, a ni mögo jelen t'a la, a be to a la fo k'a sa, a mana sa, a centabaga be sigi

a no na, a ni min ye siya kelen ye, ani bokolo kelen, a be fo o de ma mansaya. Hakilila minnu nana n'o mansaya kelen ye ani dijne kelen, a flora olu de ma hakilila kuraw. Dijne taabolo kura min bëna nəfə an fe nin ye, n'o de be ka dijne mara bi, o sinsinnen b'o hakilila kura ninnu de kan. U nəfoli an fe, o koro te k'u be lajelen bennen b'an ma, a kun ye u ka faamuya, uka sidon, i k'ita n'i bila don dijne birisajaami in kono. Hakilila kura ninnu bangera san keme 18 nan kono, (18è siècle), Nabila Isa bangelen ko Farajela. Hakilila kura dow file nin ye **Fanga nasira la** : Dönnibaabaw ye mansaya k'o bo fijne na, k'a lankari k'a jira ko mögokelenfanga, diyagoyafanga, ka fanga to bulonda kelen na, o te ko benta ye. Uy'ajira, jama ka fanga sigi, mansaya ka wuli, a kana ke bulonda kelen na b i l e n . **Hadamadenya nasiraw la**: Föngonko barika bonyalentundon fo k'a damateme jamanadenw ni nəgon ce. Fangabonda mögow ani kerekendiine nəmögow, olu tun ye setigiy ye siratige be lajelen kan : sariyako, politikiko, söröko, kalanko ani sorodasiyakow la. Nka fangabonda mögow tun man ca. Jamanaden fanba tun ye cikelaw, bololabaarakelaw, ani faama kuraw ye. O waati la, mögo minnu murutira, k'u cesiri, ka do ke u yere ye, ka fensoro, jago, iziniko anikalankola kasoro u te fangabonda mögo ye, a flora olu de ma faama kuraw. Dönnibaabaw y'a jira ko cikelaw, bololabaarakelaw ani faama kuraw man'u fanga fara nəgon kan, ka fanga bosi fangabonda mögow la, ka mansaya dafiri, ka na ni jama ka fanga ye, n'o ye demokarasi ye. Fanga tacogo feerew, ni fanga sorola, demokarasi be sinsin cogo min na, u y'o fana nəfə.

Dijne nasiraw la : Dönnibaaba ninnu ye dijne ni diinemögowlagosi k'u boda la, k'a jira ko Ala te hadamaden jigi ye, siyanside y'a sigi. Hadamaden be se k'a magow nənabo, ka dijne koron ka ke a sago ye ni siyansi ye. U y'o hakilila walwalan fo ka taa a fo don do, ko «Ala sara, ko Ala te yen».

Söröko nasiraw la : Dönnibaabaw y'a jira ko dugukolo de ye nafolo ye. Dow y'a jira ko baara de ye nafolo ye. U labanna

ka baara ke a dama dijne ye, ka feerew tige, baarakela, baarakeminen, baarakeyoro, baaratigi, olu ka ke o dijne kura injosenw ye. Feerew minnu ka kan ka tige walasa sannifeere kécogow ka nəgoya ni nəgondan ye, ani songo sigili tolijagokelaw bolo walasa sugu ka barika, u y'o bees nəfə. U y'a nini fanga k'a sen bo jago n'a nasira be lajelen na k'olu to kenyereyew bolo. **Dönnibaaba ninnu tun ye mögo jumenw ye?**

Faransika min be wele Montesikiye, a bangera san 1689, k'a fatu san 1755, o tun b'a la. Ale y'a sinsin yoro min kan, o ye ko fanga ye jama de ta ye, mansake kelen ta te, bulonda kelen ta te. A y'a jira ko sariyatafanga, o ka to jamanadenw bolo; sariyalataamafanga, o ka to mansake ni goferenaman bolo; sariyatigefanga, o ka ke kiiritigelaw ta ye. Dönnibaaba ninnu do yewoliteri fana ye (Voltaire) o fana ye Faransika ye. Ale ka hakilila be lajelen benna kerecenw ni Egilizi kelenima. Ale bangera san 1694, k'a fatu san 1779. U do fana ye Zan Zaki Uruso ye (Jean - Jacques Rousseau) ale bangera san 1712 k'a fatu san 1778; ale fana y'a ka mögoya be ke Faransijamana kan. Aleyemansaya kón, k'a kele, k'a nini fasojama ka fara nəgon kan ka erewolison ke, n'o murutiliba ye ka mansaya bin, ka forobafanga sigi sen kan. Dönnibaaba ninnu na, minnu ka hakililaw fanga bonyara soro yiriwaliko nasiraw la, o kera Angile do ye; a togo Adamu simifu (Adam Smith) ye. A bangera san 1723, k'a fatu san 1790. Tubabu were be yen, o ka baaraw fana tora hadamaden hakili la; a togo tun ye ko Didero; a bangera san 1713 k'a fatu san 1784. Ale ye gafeba do laben ka dijne dönniya be lajelen ke o kono, k'u bila jama ka bolokan walasa dönniya ka f o r o b a y a .. Dijne bedabolominkanbi, nindönnibaaba ninnu joyoroba b'o la, bawo olu hakililaw de walwalan k'u waleya Farajela ani dijne fan tan ni naani kono. O waatiw la, san keme 18nan waatiw, Faaransitun joyoro ka bon kosébe Farajela dönniya ninini n'a jensenni nasiraw la.

Mahamaddu Konta

Kalankēn n° 58 nan

Balikukalan ye taabolo kura ta Mali kōnɔ

Ñinan, balikukalan togoladon nənajew hukumu kōnɔ, n'o ye setanburukalo tile 8 ye, a jirala ko balikukalan ye taabolo kura ta Mali kōnɔ. O kɔfɛ, k'a ta setanburukalo tile 10 na ka se a tile 12 ma, Afiriki jamanakuntigiw furumusow, a kalanko minisiriw, an'a balikukalanku nəməgɔbaw, olu ye laje ke Bamako yan, ka feerew tige kunfinya bɛ se ka kɛlɛ cogo min na Afiriki, ani ka yiriwali kuntaala jan sabati. Lajeba in labenna Mali goferenaman ani dijɛ kalanko tɔ̄nba fɛ, n'o ye UNESCO ye.

N'i y'a mən taabolo kura, kɔrɔlen de tun bɛ yen. O kɔrɔlen in, bɛ b'a kalama, o y'a ka waati saba kɛ : ka bange, ka mɔ, ka sanga sɔrɔ ka tila ka dɛsɛ, o ye dijɛlatige yere n'a taabolo ye. Mɔgɔ bɛ sennaanitaama kɛ, ka senfilataama kɛ, ka tila ka sensabataama kɛ. O ye dijɛ kɔrɔlen ye.

Bɛ b'a kalama fana, baara caman kərə balikukalan na Mali kōnɔ, nk'a naganaga bonyara n'a səbeko ye, k'a ke gintanbaw ye laban tɛ minnu na.

Balikukalan taabolo kura min kofɔlén file nin ye, lakika don. Nka a sigilen bɛ hakilila kura kan, a bɛ josen kura kan, a bɛ kalan taabolo kura fana kan, a bɛ k'e ni gafe kuraw ye; karamogow ka kalan ka kan ka lakuraya fana walasa u ka se dɔnniya kuraw lasecogo la, dɔnniya kura minnu bɛ taabolo kura in kōnɔ.

Hakilila kura in ye jumɛn ye?

«Bálikukalan taabolo kura walasa sigidalamogow k'u joyɔrɔ fa sigida yiriwalibaaraw la».

«Balikukalan taabolo kura ka nəsin yiriwali kuntaala jan ma.»

An bɛ don min na i ko bi, faamaw man kan ka wuli ka se mɔgɔw ma bilen, a' ye na an k'aw kalan. Sigidalamogow yerew dɛ bɛ wuli, bawo u ye kalan nafa dɔn, k'a

nini ka cikɛ, baganmara, mɔnni, bololabaaraw, politikibaaraw ani fasodennumanyabaaraw kalan k'u dɔn u ka nafa kama, fo ka se kənɛya ni sigida lamini lakanani ani seko ni dɔnko sinsinni w ma ; ka se k'u yere nənabɔ k'u dahirimɛ sɔrɔ, ka yiriwa, u n'u ka denbayaw. Sigidalamogow de be wuli u yere ye sisan, k'a dɔn ko mɔnɛ caman donna u la, k'a sababu kɛ kalanbaliya ye, k'a dɔn ko n'u ma wuli k'u jo ka kalan, mɔnɛ min donna u la, o mɔnɛ kelen n'o ye janfa ye o bəna don u denw fana na, u mɔdenw, u fufafuw, fo ka se u bɔkolo nata bɛ ma.

Balikukalan taabolo kura in, alakamako tɛ bilen, wajibi de don ce ni muso bɛ kan, denmisɛn ni maakɔrɔ minnu ma kalan fan si k'e n'u t'a fɛ ka k'e bɔfu ſafu ye.

Taabolo kura in lajini ye jumɛn ye?

- Meriw ka baara kɛ ni fasokanw ye ani sigida lakodɔnnɛn bɛs,

- Sigida la, tɔ̄nw ni jekuluw ka baara kɛ ni fasokanw ye;

- Cikɛ, baganmara, mɔnni, kənɛya, kungo ni ji cakédaw ka baara kɛ ni fasokanw ye;

- Kubedaw ka baara kɛ ni fasokanw ye, ani kalansow;

- Dəmedonjekuluw ka baara kɛ ni fasokanw ye;

- A labanna, jamana yere ka baara kɛ ni fasokanw ye.

Fanga joyɔrɔ ye mun ye balikukalan taabolo kura in na?

- Fanga ye miniriso kura sigi sen kan balikukalan kama;

- Cakédaw belebele damadɔ bɛ yen olu ka baara nəsinnen bɛ fasokankalan ma walima fasokanw yiriwali :

1 - Senerɛfu Baarada : ale nəsinnen bɛ balikukalan ni duguyiriwalikalansow ma.

2 - Kalan kufɔlɔ nəməgɔsoba : ale nəsinnen bɛ lakɔliso fitininw ma,

Mali kōnɔ

k'a ta fɔlɔ la fo kɔnɔntɔnnan.

3 - Faso Kalanko Sabatili Baarada : ale ka baara nəsinnen bɛ kalan kəcogo numan feerew bolodali ma ani lakɔliso fitininw gafeko.

4 - Kankow Ñəninini Cakédaw : ale ka baara ye ka kanw layiriwa, baara suguya bɛs lajelen ka se ka k'e n'u ye, dɔnniya suguya bɛs lajelen ka se ka sɔrɔ n'u ye; ka gafew dilan fasokan bɛs la.

5 - Faso ka kunnafoniko cakédaw : o min bɛ Kibaru, kabaaru ani Xibaare bɔ k'u lase mɔgɔw ma.

6 - Mali Iniwərisite : ale bɛ kalandenw ni karamogobaw bila ñinini sira kan walasa fasokanw ka yiriwa.

7 - Maaya Dɔnniya Ñinidida : Ale b'i sinsin kɔrɔlen kan ka fasokanw yiriwa.

Gafeko nasiraw la baara jumɛn kera?

Gafe kuraw labenna Senerɛfu fɛ ka bila kalanje ni səbenni, musow kalangafe ani jate kɔrɔlenw nə na. Gafe kura ninnu ye naani ye : Kalanje ni səbenni gafe fɔlɔ ni filanan ani jate gafe fɔlɔ ni filanan.

O gafe naani ninnu səbennna fasokan minnu na, olu file : Bamanankan, Fulfulde, Soninke, Dogɔsɔ, Kasonkakan, Tamasɛki, Bomu, Siyenara Mamara, Ceyako (Bazokan) ani Songayi, Senerɛfu mɔgɔw ye hakilila min səben gafe ninnu kan o dɔw file nin ye :

«Gafe ninnu lajini ye ka kalansen numanw boloda, kalansen minnu bɛ tali kɛ hadamaden ka magow n'a ka kewalew la, walasa ka dijɛlatige nɔgɔya an bolo, ani walasa ka kalan nənama sabatilen di mɔgɔw ma u yerew ka kanw na.

Nin gafew labennen bɛ jamakulu min kama, o ye ce ni muso kalanbaliw ye, n'u si b'a damine san 16 la ka yelən. Kalan ye dakun

fila ye : degelikalan ani
sinsinnikalan.

Walasa kalanden ka dønniya
dafalen soro, ka ke kalanden jolen
ye, gafe kofolen ninnu, n'o ye
kalanje ni sebenni gafe folo n'a
filanan ye, ani jate folo n'a filanan
ye, olu bœe ka kan ka kalan fo ka
foori.

N'o kera, baaranedønkalanw ani
jolenkalan wœrew be se ka damine.
An k'a don ko cew ni musow ka
kalankøgefaw tena fara ka bo nogon
na tugun i n'a fo a tun be cogo min
na kakoro. Cew ni musow bœna
kalan ke ni gafe kelenw ye, minnu
sinsinnen be dijølatigø sabatili
kewale kan.»

Dijø bœe lajelen de wulilen file
nin ye kokura kunfinya keleli kama
ni balikukan ye : tubabuw b'a la,
ani faraje wœre, fo ka taa se
Lamerikenw ma. Lamerikenw ka
jamanakuntigi muso Madamu Lora
Busi y'a jira setanburukalo tile 24
don, ko dijø bœna wulikajow ke ka
nesin kalan kufolø sabatili ma
segenbaatojamanaw kono. Jamana
wooro sugandira minnu bœna
Lamerikenw ka deme soro : Mali,
Ecopi, Gana, Honduras, Liberia
ani Yamani. Lamerikenw ka
peresidan ka deme in ye dolariwari
miliyon 525 ye; o be ben sefawari
miliyari 236 ma. Bœe lajelen ka kan
ka kalan ke wajibi y'i yere kan, i
balimaw, i siginogonw, i denw n'i
musow, o mana ke deme be na a
soro i yere ye do ke.

Mahamadu Konta

An be haketonini ke

Kunnafoñi caya koson, Dukenne
n° 41 nan ma se ka bo nin sen in
na. Kibaru kanubagaw ka batakiw
fana ma se ka bo o cogo kelen na.
An b'o haketonini ke. Koba
damadow be jamana kono bi, an
sinsinna olu kan kosebe k'u
walanwalan : goferenaman kura
sigili ani Samatasègew ka
sannayelen. Kibaru nataw la, an
be teme ni batakiw ye ani Dukene.

Afiriki ntolatanba kuluw sigira

K'a ta san 2008 zanwuyekalo tile 20 na ka se feburuyekalo tile 10 ma,
Afiriki jamana 16 bœna nogon soro Gana jamana kan ntolatan na, n'o ye
«Kupudafiriki» ye. Kulù naani sigira sen kan ntolatanba in hukumu kono.
O kuluw ni ntolatanw kecogo file :

Kulu folo : Gana, Gine, Maroku, Namibi.

Kulu filanan : Nizeriya, Kodiwari, Mali, Benen.

Kulu sabanan : Eziputi, kameruni, Sudan, Zanbi.

Kulu naaninan : Tinizi, Senegali, Afirikidisidi, Angola.

Nin kulu naani bœe ka farin. Ntolatan kufolow la, jamana fila be ta kulu
kelen-kelen na, fila be bin. A to jamana segin be teme ni tulon ye. Mogo te
se k'a da bila a yere ne nin ko in na, bawo n'a bora Namibi, Benen,
Afirikidisidi ani Sudan na, a jamana 12 to kelen-kelen bœe be se ka Kupu
ta.

Tijø don, garijøge be ntolatan na, nedon b'a la ani kologeløya, nka baara de
ka ni ni nin bœe ye. Baara de be garijøge, nedon ani kologeløya sinsin, k'u
dafa. Ni ntolatankulu min ye baara caman ke labenw kono na,
ntolatannaw yere dama be nogon faamuya kosebe, u n'u ka
degelikaramogow be nogon faamuya, u tin be don nogon na, u be se ka
nogon dafa konuman, u hakili be ke kelen ye.
An ka jamana be kulu filanan na, ka fara Nizeriya ni Kodiwari kan ani Benen
kan. Ni baara kera a nema an jigi b'a kan Mali be wasa soro fo ka ne.

Kuluntolatanw

Zanwuyekalo tile 20 : Gana - Gine

Zanwuyekalo tile 21 :

Namibi - Maroku

Nizeriya - Kodiwari

Mali - Benen

Zanwuyekalo tile 22 :

Eziputi - Kameruni

Sudan - Zanbi

Zanwuyekalo tile 23 :

Tinizi - Senegali

Afirikidisidi - Angola

Zanwuyekalo tile 24 :

Gine - Maroku

Gana Namibi

Zanwuyekalo tile 25 :

Kodiwari - Benen

Nizeriya - Mali

Zanwuyekalo tile 26 :

Kameruni - Zanbi

Eziputi - Sudan

Zanwuyekalo tile 27 :

Senegali - Angola

Tinizi - Afirikidisidi

Zanwuyekalo tile 28 :

Gana - Maroku

Gine - Namibi

Zanwuyekalo tile 29 :

Nizeriya - Benen

Kodiwari - Mali

Zanwuyekalo tile 30 :

Eziputi - Zanbi

Kameruni - Sudan

Zanwuyekalo tile 31 :

Tinizi - Angola

Senegali - Afirikidisidi

Karidefinali Feburuyekalo tile 3

Ntolatan folo : Kulu folo sebaa ni
kulu 2nan filanan (Akara)

Ntolatan filanan : Kulu 2nan sebaa
ni kulu folo filanan (Sekondi)

Ntolatan sabanan : Kulu 3nan
sebaa ni kulu 4nan filanan (Ku-
masi)

Ntolatan naaninan : Kulu 4nan
sebaa ni kulu 3nan filanan (Tamali)

Demifinali: Feburuyekalo tile 7

Ntolatan folo : Karidefinali ntolatan
folo ni naaninan sebaaw (Akara)

Ntolatan filanan : Karidefinali
ntolatan filanan ni sabanan sebaaw
(Kumasi)

Joyorosabanannini: Feburuyekalo
tile 9 (Kumasi)

Finali (ntolatanlaban):

Feburuyekalo tile 10 (Akara)

Siri tigera ka bo Samataségew la

Jumadon, okutoburukalo tile 12 san 2007 jumaseli jiginnen ko, Mali ni Togo ye nōgōn sōcō ntolatan gelen na Lome, Togo faaba kōnō. Ntolatan in tun ka gelen bawo sebaa bē taa fadenkēnē kan Ganajamana kan kalo saba nōgōnna kōnō, Afiriki janaw ka kunbenkēnē kan ntolatanna. Ntolatan in tun ka gelen ka da a kan, Togo delila ka dankari Mali la a fē yen, ka tila ka na a da to Mali la Bamako yan. Tajurusarabere tun bē Mali bolo, a fanga b'a la, a feére b'a kōnō, a se b'a ye. Togokaw tun sigilen bē ni feére jugu sugubēe lajelen ye walasa ka se sōcō kolo kan, a manā diya a kana diya. Nin bē de b'a jira ko ntolatan in tun ka gelen, o ye geleya dan ye. Mali kōnō yan, jama kéra kulu saba ye : dōw tun tigelen b'a kan ko Mali bē gosi. Dōw tun sirannen don u t'a dōn abena laban min ka sebaaya la. Kulu sababan mögōw tun man ca, nka olu tun tigelen b'a kan ko Mali bē se sōcō. Nka o n'a ta bē, nin jamanakulu saba bē jēra ka dugawu ke Samataségew ye selidonba in na. Ntolatannaw yēre tun y'a faamuya, ko n'u ma se sōcō, ko b'o kōfē; ko juguba. U y'u fanga n'u hakili ke kelen ye, k'a dōn ko fura wēre t'a la sebaaya kō. Hali degelikaramogo tun fana y'a faamuya ko hake bē falikusama na; bawo Mali ka sebaliya beréne fōlō tun bē da olu de kun. Nin bē de y'a to, kabini ntolatan damine, fo ka taa se a kunceli ma, hakilila fila tun te ntolatannaw na, o de y'a to ni siri tigera ka bo u la : Fasojama kelen, kuntilenna kelen, naniya kelen, o hakilila in de ye siri tige ka bo u la. Ni mögo min ye Mali ka bi fila ninnu doncogo laje ni hakili ye, ka ntolatannaw ntolatansen laje, i'b'a ye k'um'a karaba, uy'usekodamajira dōrōn de kē. O b'a jira anna, kon'u y'u bila u waragolo la don min na, u tē se ka kunben mögōfē. N'a tigera don min na k'a te tugu, be se k'a jigi da u kan. Jamana cōcwān a'n cōcwān, bē lajalen ka foli ni tanuni bē samataségew ye, ka dugawu ke u ye

Togo gosicogo ye ntolatannaw ka ben sinsin Serederiki
Kante ka fo la

labenw ka sabati, ka dugawu ke u ye,
Ala ka Gana taakasegin nōgōya ye.

Bidonbagaw : Bi fōlō donna Ferederiki Umaru Kanute fē sanga 12 nan na. O bi in labenna Basala Ture fē k'a di Kanute ma. Bi filanan donna Mamadu Jalo fē sanga 90 nan tēmēnen ko, farankan sanga fila kōnō. O bi in labenna, Mamadi Sidibe fē k'a di Mamadu Jalo

ma.

M a l i
ntolatanna
minnu yēlenna
ntolatankēnē
kan nin don in :

Jekobsibaga :
M a h a m a d u
Sidibe (Maha)

Kōfēmōtējōkō :
(karangakogow)

: Adama
Kulubalil'a bē
wele polisi,
S e r e d e r i k i
Kante, Adama
Tanbura ani
S u l e y i m a n i

Jamuntena.

Cemancemōtējōkō : Seyidubilen
Keyita, Mamadu Jara (Jila), Mamadu
Lamini Sisoko (Momo).

Nefemētējōkō : Ferediriki Umaru
Kanute, Basala Ture, Daramani
Tarawele. Mamadi Sidiben Mamadu
Jalo yēlenna Basala Ture ni Daramani
Tarawele nō na.

Mahamadu Kōta

Tulon

Nin ja fila dilanbaga y'a dabo a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu nin!

Muso bonbon. 10 - Gabakuru min be seleke la numan fe.

- Finisgi kūn min jiginnen be ceniin tulio kro. 8 - Djebu kundama. 9 -

muso kūn na. 4 - So bili ja. 5 - Felewo sanfela. 6 - Ja min be duguma. 7

1 - Cenin bolio. 2 - ja min be cenin kunnatasaka kan. 3 - Tasaba min be

jaabi

Mali musomanninw ye Afiriki Kupu ta Basiketi la

Afiriki bololantolatanna musomanw ka njogonkunbenba kera Dakaro Senegali faaba la, k'a damine alamisadon setanburukalo tile 20 na ka se okutoburukalo tile 2 ma. Nin tun ye kunben in sije 20 nan ye. Mali musow wulila k'u jo ni kupu ye nin sije 20 in na. Kulu fila tun be kene kan : Senegali, Mozanbiki, Tunizi, Kodiwari, Madagasikari ani Mali, olu tun ye Kulu folo ye. Nizeriya, Kongo demokaratiki, Angola, Kameruni, Kenya ani Kapuverdi, olutun be kulofilanan na.

Musoyanfan, farikolojenaje nasira la, sango basiketii, n'o ye bololantola ye, kunnawolo caman sorola Mali fe san damado in na. An ka basiketikela musomannin minnu be we «Zinoriw» (denmisew) ani minnu be wele «Esipuwariw» (jigiw) olu wulila k'u jo ni Afiriki janaya ye u tow cela, an y'o fo ka teme. Joliba musomanninw fana delila ka Afiriki Kupu ta basiketitaw ka njogonkunben na. Sisan, Mali ka muso basiketikela korobalenw, olu fana file nin ye ka Kupu soro kiseya la. Nin baaraba minnu kelen file nin ye basiketi la musokunda, o ka kan ka mogo son hakili la. An be se k'an yere nininka sababu jumen nana ni nin kunnawolo ninnu ye? Bawo basiketikela cemanw ma se ka mondeb, ntolatannaw kerebet. Hali ntolatanna, Mali musomanninw sera yoro min na, cew ma se o yoro la folo Afiriki njogonkunbenw na anidjetaw. Utuma n'i ye nin bee jate mine,

K'a fokodanga be Mali nof, oyenkalon ye, bawo musow wulila ka ta se soro walijamana kan sije caman, fosi ma bo a la. K'a fo fana ko namara de b'a to ni Mali be ci tuma bee farikolojenaje la, ofana ye nkalon ye. Musomannin ninnu y'a jira an na ko n'i be se i ka baara la, namara yere be sirani i ne. Min ye nin kunnawolo ninnu lase Mali ma basiketi la musokunda, o ye basiketi Federason nemogow ka hakili juman ye an'u ka cesiri. Ni hakili kera filafila ye ko o ko la, o te taa ne. Hakili kelen min be basiketi nemogow la, n'o ye ka se soro, ka togo soro, ka kunnawolo di Mali ma, baara ni cesiri kono, warikonata, yerejira, ni kuncubaaya ani dusubaya lankolon t'a la, o dey'a to ni baara jena u bolo.

Tine don, Mali nemogow joyoro bonyara

kosebe a ko la, nka an tena an sinsin o yoro kan, bawo farikolojenaje la, mogo o mogo ani ton o ton be taa Mali joyoro fa, goferenaman b'a seko bee lajelen ke olu ye, nka olu si ma deli ka nin njonna ke. An b'an sinsin yoro min kan, basiketi nemogow ta bolen ko yen, o ye musomannin ninnu yere ka fasokanu ye, u ka cesiri ani basiketi nedon min b'ula, ka u ka degelikaramogo fila ka baara nedon fara o kan.

Musomannin minnu ye Kupu lase Mali ma basiketila, jamana in woloden modenw don, mogo dogolenw te, kabini u fitinin, bolo sinna u la k'a fo u bena ke don do janaw ye basiketi la. O muso ninnu na, wolonwula b'u la, olu sigilen be Lamerikenjamana kan, u be ka basiketi ke yen : Amusetu Mayiga (o y'u ka Kapitevi ye), Awa Sajo Sangare, Mariamu Si, Nare Jawara, Jene Jawara, Jeneba Sisoko ani Adizatu Mayiga. Kaja Ture, an be don min na i ko bi, ale be ka basiketi ke AS PTT la, Alizerijamana kan. U tow ye, Fatumata Ture, Kaja Sak, Fatumata Bagayogo, Ana Mayiga, Kadi Kanute, Aminata Sinenta, Nanuma Kulubali. Basiketi ye tulon ye min ne ka misen. A kebagaw ka douniya mana bonya cogo o cogo ni degelikaramogo juman tu la, u te taa yoro jan. Mali Degelikaramogo fila ninnu na, folo ye Faransi ka ye, a togo Zoze Iriwusi, filanan ye Maliden ye, o togo, Seki Umaru Sisoko n'u b'a fo a ma Yanki.

Dakaro basiketi in senfe Mali ni jamana minnu ye njogon soro, ojaabi dow file :

Mali ni Kameruni : 72 ni 41.

Mali ni Angola : 69 ni 60.

Mali ni Senegali 38 ni 47.

Mali ni Senegali (finali) 63 ni 56.

Jamana togo la, jamanakuntigi Amadou Tumani Ture ye Mali basiketikela musoman ninnu fo k'u walenumandou, k'u ladiya, an'u degelikaramogow :

1 - Du min be wele «wila» o dira u kelen-kelen ma.

2 - Safari miliyon 30 dira u ma, u je j'o ye.

3 - Telefonisoba min be wele «Oranzi» o ye sefawari miliyon 20 di u ma.

4 - Jamanakuntigi tilala ka basiketikeyoro 10 joli layidu ta.

5 - Fen min ye degelikaramogow ye, fasodennumanya jala dara olu disi kan

Amusetu Mayiga ni kupu

jamanakuntigi fe.

6 - Basiketi Federason nemogo Hame Nani, ale kera Mali Farikolojenaje na denmisew ka minisiri ye.

Jamana minnu delila ka Afiriki Kupu ta basiketi la musokunda olu file :

1 - Senegali, sije 10.

2 - Kongo Demokaratiki, sije 3.

3 - Misirajamana, sije 2.

4 - Nizeriya, sije 2.

5 - Madagasikari, sije 1.

6 - Mali, sije 1.

Nin sen in na, ka fara kupu kan, Mali ye jala fila were soro : min be se ni bee ye jala, o dira Amusetu Mayiga ma ani celu jelen ko yarali jala, o sorola Jene Jawara fe.

Mahamadu Konta

«AMAP» kuntigi

Solomani Darabo

-Mali kanw kunnafonisew

baarada kuntigi

Nenze Samake

Kibaru

BP : 24 Telefoni: 221-21-04

Kibaru Bugufiyé Bosola

Bamako - Mali

Sebennijekulu

Mahamadu Konta, Dokala

Yusufu Jara

Labugunyoro : Kibaru gafedilan

baarada

Bolen hake 16 000